

[Hans Hansen (Rørby).]

Skatter, hver Gang til Sikring af Kapitalens Renter. Det ærede Medlem Hr. Alsing Andersen har vel Ret i, at Partiet Venstre har tolereret det kapitalistiske Princip, men hans eget Parti har saa sandt ogsaa gjort det og gjort det i endnu højere Grad end Partiet Venstre.

Her foreligger nu et Forslag om Konvertering ved Statens Medvirkning, saa det gældbetyngede Erhvervsliv kan opnaa en lavere Rente. Hvad angaar den tekniske Udarbejdelse af Konverteringen og dens Gennemførelse som Statsopgave, er det vel næppe muligt at gøre Forslaget bedre, end det er, men Hovedfejlen ved Forslaget er, at Regeringen ikke gør Forsøg paa at fjerne en eneste af de Aarsager, der har bragt vort Erhvervsliv ud i Gældens Hængedynd. At lav Rente er til Gavn for det producerende Erhvervsliv, er utvivlsomt, men Laanetrangen formindskes jo ikke i mindste Maade ved det foreliggende Forslag om Konvertering og ved alt det, man foretager for at hjælpe det gældbetyngede Erhvervsliv i Øjeblikket, tværtimod! Hvis f. Eks. en Landbrugsejendom med en Gæld paa 25 000 Kr. opnaar en Rentebesparelse paa $\frac{1}{2}$ —1 pCt., henholdsvis 125 Kr. og 250 Kr., vil den jo, alle Forhold lige, stige i Handelsværdi med det sparede Beløb kapitaliseret, og Køberen vil meget hurtigt faa at mærke, at Fordelene ved den lavere Rente er omsat til højere Ejendomspris og stigende Gæld. Det økonomiske Liv lader sig nu engang ikke narre ved overfladiske Lovbestemmelser.

En lavere Rente kan i bedste Fald hjælpe dem, der sidder med Ejendommene, men den hjælper ikke den unge Slægt, der rykker frem, hvis Fordelene fremdeles kan omsættes som højere Prioriteter. Det er egentlig mærkeligt, at det synes, som om Forslagets Fædre ikke kan eller ikke vil se dette, der jo i Virkeligheden er et tydeligt Resultat af den Udvikling, vi har gennemlevet i den nyere Tid. For Byejeendommenes Vedkommende har det statsministerielle Udvalg i sin Betænkning af 31. Maj 1934, Side 25, paapeget, hvad der vil ske. Jeg beder om den højtærede Formands Tilalelse til at komme med et Par Citater nu og senere. Det hedder heri:

„Endvidere maa det antages, at Sænkning af Obligationsrenten og Stigning i Obligationskursen maa medføre en Opgang i Byejeendommenes Overskud og Værdi og navnlig en Stigning i Byernes Grundværdier.“

Det er ganske utvivlsomt, at Udvalget har Ret i den Betragtning. Det har Regeringen ogsaa klart indset, idet den foreslaar en særlig Konverteringsafgift for Ikke-Landbrugsejendomme. Denne skal åbenbart virke som en Slags Surrogat for en Grundværdistigningsskyld, men den er yderst irrationel, idet den kun giver Staten en lille Andel i Grundejernes Kapitalgevinst. Det er det sædvanlige System, vi her møder, et System, hvorefter Staten lader private Monopoler bestaa og paa en vis Maade tager imod Stikpenge for at lade dem bestaa. Det er Partiet Venstres gamle Fejl, man gentager, en Fejl, som det før saa store Venstreparti egentlig har ødelagt sig selv paa. Op igennem hele Tidsrummet fra Skatteomlægningen i 1903 har Partiet Venstre gennemført den ene Foranstaltning efter den anden, hvis Formaal var øjeblikkelig Hjælp til Landbruget, men hvis Følger blev høje Ejendomspriser og højere Gæld.

Den samme Fejl, som Venstre hver Gang begik ved ikke at fjerne Mulighederne for, at den øjeblikkelig skabte Fordel kunde omsættes og bundfældes i højere Priser paa Ejendomme, hvilket igen forarsager Stigninger i Grundværdien, begaar den socialdemokratisk-radikale Regering nu, og det er saa langt fra, at den ved dette Forslag bekæmper Kapitalismens Princip og Kapitaliseringen, at den snarere, og i hvert Fald straks for Byernes Vedkommende, skaber et bedre Grundlag for Kapitalisme og Kapitalisering, end der før var. En lavere Rente er ønskelig og nødvendig for Erhvervslivet i al Almindelighed, men den kan ikke gennemføres varigt, uden at Laanetrangen begrænses, og dette er der kun givet Anvisning paa gennem en effektiv Grundskyldsreform. Men her synes Regeringen fremdeles at være uimodtagelig for al sund Fornuft.

I øvrigt vil jeg sige om Konverteringen, at den sikkert lod sig foretage uden Statens Indblanding og uden nogen Risiko for Staten, hvis man f. Eks. fulgte den Anvisning, som er givet af et tidligere Medlem af det høje Ting, Amtsforvalter C. O. Pedersen, Roskilde, som i sit Tidskrift „Dansk Politik“ foreslaar at gøre alle nye 4 pCt. Obligationer skattefrie. Saa vilde de øjeblikkelig gaa i Pari, og Konverteringen til lavere Rente kunde foregaa uden Statens Indblanding. Jeg henstiller til det kommende Udvalg at overveje og prøve Hr. C. O. Pedersens Forslag.

Vi fra vor Side bebrejder ikke Regeringen, at den gør Forsøg paa at nedsætte Renten. Dette Forslag vil imidlertid kun